

KOTKAS

Noorte Kotkaste juhtide ajakiri

TARTUS

NOVEMBER 1938

Nr. 11

Noortemagistrite Ajut. Keskuse ümberkujundamisest.

Noortemagister Valter Hiir.

Kehtivates Noorte Kotkaste Põhimäärustes on ette nähtud noortemagistrite organiseerimismoodustena maleva ulatuses noortemagistrite kogud ja üleriiklikus ulatuses Noortemagistrite Liit.

Noortemagistrite kogu tegutseks maleva staabi juures nõuandva organina. Peale selle kuuluksid ta kompetentsi kogu tegelikud asjaajamise küsimused, noortemagistrite juurdekasvu korraldamine, juhtidevaheliste sidemete ja suhtlemise süvendamine ning igakülgne kaasabi organisatsiooni arenguks.

Noortemagistrite kogu on võimalik asutada vaid siis, kui malevas tegutsemas vähemalt kaheksa noortemagistrit. Noortemagistrite liitu võimaldub luua vähemalt kahe noortemagistrite kogu olemasolul.

Ent seesugune noortemagistrite organiseerimisviis näis juba organisatsiooni algaastail eluvõõrana ja raskelt-teostatavana. Seda tänapäevalgi. Praeguselgi silmapilgul ei võimalduks veel ühegi maleva piires ellu kutsuda noortemagistrite kogu noortemagistrite vähesuse tõttu.

Ometi juba 1934. a. algul tundus olukord säärasena, et Peastaabil on vajalik noorte töö korraldamisel arvestada noortemagistrite kui tegelikkude juhtide soove ja seisukohti. Lisaks sellele tekkis malevate staapidel raskusi noortemagistrite kogu kompetentsi kuuluvate ülesannete lahendamisel.

Neil kaalutlusil tekkis mõte, et tuleks luua noortemagistrite koguga sarnanev organisatsioon, noortemagistrite ajutine keskus, millel lasuksid ka noorte-

magistrite liidu ülesanded. Peastaabi korraldusel 14. märtsil 1934. a. Tallinnas toimunud esimesel noortemagistrite nõupidamiskoosolekul valitigi komisjon Noortemagistrite Ajutise Keskuse kodukorra väljatöötamiseks. Noortemagistrite üldkoosolekul 1. juulil 1934. a. Elvas teostus kodukorra vastuvõtmine, ja selle kinnitamise järel NK Peavanema poolt sama aasta sügisel alustas Noortemagistrite Ajutine Keskus tööd, mis on pidevalt ja tulemusrikkalt kestnud tänaseni.

Kuid hilisemad tööaastad on näidanud, et Noortemagistrite Ajutine Keskus (kõnelemata NK Põhimäärustes ettenähtud noortemagistrite kogudest ja liidust) noortemagistrite ja kotkajuhtide organiseerimisvormina ei vasta enam praeguse aja nõuetele. Pole ka imestada, sest Noortemagistrite Aj. Keskus oli mõeldud ikkagi ainult hädaabinõuks tookordsetes oludes noortemagistrite koondamiseks (kotkajuhid olid alles tekkimas). Vahepeal on aga organisatsioon mitmekordselt suurenenud, juhtide kaader kasvanud ja koos järjest areneva ning süvenemistendentsi ilmutava noorkotkaliku tööga on kasvanud ka nõuded teadlikkude juhtide koondise vastu. Eriti takistavaks noortemagistrite ja kotkajuhtide tööle osutuvad puudused, mis ilmnevad kehtivas Nmag. Aj. Keskuse kodukorras.

Nii juba Aj. Keskuse eesmärk — olla abiks eriteadlasena Noorte Kotkaste Peastaabile noorte tegevuse ja organisatsiooni ellu puutuvate küsimuste lahendamisel, tundub liiga ühekülgseks. Teadlikkude juhtide koondise üheks eesmärgiks peab kindlasti olema ka kotkajuhtide kui tulevaste noortemagistrite organiseerimine ja organisatsiooni liikmete juhioskuste süvendamine.

Edasi kontakt Peastaabiga osutub liiga nõrgaks. Tulevikus noortemagistrite kogu esindajale tuleks võimaldada osavõtt NK Peastaabi koosolekuist.

Liikmete õigused ja kohused tuleksid määratleda kindlapiirdelisemalt, kui need on seda praeguses Aj. Keskuse kodukorras.

Uues kodukorras peaks fikseerima Kogu majanduslikud alused, tuleb ette näha noortemagistriks ja kotkajuhiks saamise ja lahtiregistreerimise kord ning rida vähemaid muudatusi ja parandusi.

Pidades silmas neid puudusi ja võttes aluseks tegeliku töö kogemusi Noortemagistrite üldkoosolekul 27. augustil s. a. Noorte Kotkaste suvikodus Kubjal otsustatigi Nmag. Aj. Keskus ümber kujundada senisest täielikumana ja viimistletumana kodukorra alusel töötavaks Noortemagistrite Koguks, mis asendaks täiel määral kehtivais NK põhimäärustes ettenähtud noortemagistrite kogusid ja liitu ning tuleks sellisena fikseerimisele ka uutes põhimäärustes. Seejuures Noortemagistrite Kogu kodukorra projekti välja töötamine usaldati samal koosolekul valitud Noortemagistrite Nõukogule.

Ülaltoodud seisukohti arvesse võttes koostas Noortemagistrite Nõukogu uue Noortemagistrite Kogu kodukorra kavandi, mis peale viimistlusi saadetakse tutvumiseks ja arvamuste avaldamiseks kõikidele noortemagistritele ja kotkajuh-

*Noortemagistrite Ajut.
Keskuse Nõukogu.*

*Ees: abiesimees E. Vard-
ja, esimees V. Hiir
ja sekretär R. Lahi.
Püsti: E. Tarn ja V. Kula-
salu.*

tidele. Saabuvaid arvamusi ja seisukohti arvestatakse kodukorra lõplikul redigeerimisel. Kodukorra kinnitamise järel NK Vanema poolt järgneb kohe Noortemagistrite Ajutise Keskuse ümberkujundamine Noortemagistrite Koguks.

Oleme veendunud, et Noortemagistrite Kogu asutamine tähistab suurt edusammu teadliku juhtkonna organiseerimisel ja sisulise töö süvendamise alal organisatsioonis.

„Eesti Noored“.

Noorte Kotkaste ja Eesti Skautide Maleva ühendamise kavast.

Pikemat aega on tulipunktis olnud Noorte Kotkaste ja Eesti Skautide Maleva ühendamise küsimused. Haridusministeeriumi Noorsoo- ja Vabahariduse Osakonna poolt on nüüd välja töötatud ühendamise alused ja need kavana seisukohtade avaldamiseks laiali saadetud asjaosalistele asutistele ja isikutele.

Esitatud kavas on ühendamise alustena toodud alljärgnevad punktid:

1. Noorsoo organiseerimise huvides moodustatakse praegustest Kaitseliidu ja Naiskodukaitse noorte eriorganisatsioonidest „Noored Kotkad“ ja „Kodutütred“, Eesti Skaudi Sõprade Liidu juhtimisel olevaist „Eesti Skautide Maleva“ ja „Eesti Gaidide Maleva“, „Tallinna Noorseppade“ Vanemate Kogu juures ja toetamisel olevast „Tallinna Noorseppade Malevast“ ja Saksa Balti, Tallinna Vene ja teiste Skautide Sõprade Ühingute või seltside noorteüksustest ühine Kaitseliidu juurde kuuluv skautlik noorsoo-organisatsioon „Eesti Noored“.

2. Noorsoo-organisatsiooni „Eesti Noored“ juhtimise ja toetamise organid, samuti tegevuse põhimõtted ja alused määratakse kindlaks põhikirjaga.

3. Uue ühise noorsoo-organisatsiooni „Eesti Noored“ moodustamisega senised „Noored Kotkad“, „Kodutütred“, „Eesti Skautide Maleva“, „Eesti Gaidide Maleva“, „Tallinna Noorseppade Malev“ ja Saksa Balti, Tallinna Vene ja teiste Skautide Sõprade Ühingute või seltside noorteüksused loetakse hiljemalt 1. aprilliks 1939. a. oma tegevuse lõpetanuks.

4. Noorsoo-organisatsiooni „Eesti Noored“ keskkogu esialgsel kujundamisel määratakse keskkogusse kuuluvad malevate vanemad ja nende asetäitjad noorsoo-organisatsioonide peavanema poolt praeguste noorte kotkaste, kodu-

tütarde, skautide ja gaidide malevate vanemate seast, kuna Eesti Noorte Sõprade Seltside Liidu poolt arvatud esindajad ja nende asetäitjad valitakse keskkogusse praeguse Eesti Skaudi Sõprade Liidu poolt. Kotkaste ja kodutütarde vanemad kuuluvad keskkogusse peale nende valimist ja ametisse kinnitamist. Esimese kesknõukogu koosoleku kutsub kokku peavanem.

5. Ringkonnakogude esialgsel kujundamisel määratakse ringkonnakogusse kuuluvad Malevate juhtidekogude esindajad ja nende asetäitjad peavanema poolt praeguste noorte kotkaste, kodutütarde, skautide ja gaidide kohalikkude juhtivate tegelaste seast, Eesti Noorte kohalikkude Sõprade Seltside esindajad ja nende asetäitjad valitakse ühiselt praeguste kohalikkude Skaudi Sõprade Seltside, Noorte Kotkaste Sõprade Seltside ja Tallinnas ka Tallinna Noorseppade Vanemate Kogu poolt. Kotkaste ja Kodutütarde malevate vanemad kuuluvad ringkonnakogusse peale nende valimist ja ametisse kinnitamist. Ringkonnakogu esimese koosoleku kutsub kokku kohaliku Kaitseliidu Maleva pealik.

6. Noorsoo-organisatsiooni „Eesti Noored“ moodustamiseks vajalikuks osutuvad täiendavad juhendid ja korraldused annab Haridusminister.

Noorsoo-organisatsiooni „Eesti Noored“ põhikirja kava.

1. Eesmärk ja õigused.

§ 1. Noorsoo-organisatsiooni „Eesti Noored“ ülesandeks on:

- 1) kasvatada noori vaimselt ja kehaliselt terveiks, tublideks, teovõimsateks, kohusetruudeks ja elurõõmsateks inimesteks ning riikliku meelsusega ja kõlbelise tahtejõuga kodanikkudeks, kes oskavad, suudavad ja tahavad teha tööd Eesti Vabariigi iseseisvuse kindlustamiseks ja kaitsmiseks, rahva kultuurilise loomingu jätkamiseks ja ühiskondliku elu edendamiseks;
- 2) luua noortele soodsaid võimalusi teadmiste ja oskuste omandamiseks ning oma positiivsete võimete väljarendamiseks ja tegevusse rakedamiseks;
- 3) rakendada noori riiklikkude, riigikaitseliste ja rahvuslike ürituste teostamiseks.

§ 2. Oma ülesannete täitmiseks ta:

- 1) organiseerib noori vastavalt sugu- pooltele kahte noorte eriorganisatsiooni — „Kotkad“ ja „Kodutütred“ — ja juhib ning toetab nende tegevust;
- 2) valmistab ette noortejuhte;
- 3) täidab tema peale seaduslikus korras pandud ülesandeid.

§ 3. Noorsoo-organisatsioonil „Eesti Noored“ ja tema iga maakonna ja Tallinna, Tartu, Narva ja Nõmme ringkonnal on juriidilise isiku õigused.

§ 4. Noorsoo-organisatsioonil „Eesti Noored“ ja tema ringkondadel on õigus:

- 1) omandada, võõrandada ja pantida kinnis- ja vallasvara, asutada kapitale, sõlmida lepinguid ning võtta enda peale kohustusi kui ka kohtus nõuda ja kosta;
- 2) asutada oma sihtidele vastavalt väljakuid, platse, noortekodusid, koole, raamatukogusid, töökodasid, kauplusi, majapidamisi ja teisi selletaolisi ettevõtteid;
- 3) korraldada õppekõnenumisi, välisõppusi, tööüritusi, võistlusi, laagreid, ekskursioone ja massesinemisi;
- 4) korraldada referaate, kõnekoosolekuid, kursusi, näitusi, pidustusi, korjandusi, loteriisid jne.
- 5) välja anda ajakirju, käsiraamatuid ja muid kiritöid.
- 6) kutsuda ellu osakondi, sektsioone ja toimkondi ja taotleda muud oma sihtidele vastavat tegevust.

Käesoleva paragrahvi p. 3, 4 ja 6 loetletud õigused on ka neil organisatsiooni alljaotustel ja üksustel, kes ei oma juriidilise isiku õigusi.

II. V a r a d.

§ 5. Oma ülesannete täitmiseks vajalikud summad ja varad noorsoo-organisatsioon „Eesti Noored“ saab oma tuludest, Haridusministeeriumi kaudu antavaist riigisummadest ja varadest, Kaitseliidu, Naiskodukaitse,

Noored Kotkad Rahvusvahelisse Skautide Liitu.

Lord Robert Baden-Powell of Gillwell, skautluse looja ja ülemaailmne skautide peavanem

Ülemaailmne skautide ajakiri „Jamboree“, mis ilmub Skautide Rahvusvahelise Büroo juures 4 korda aastas, kirjutab oma k. a. oktoobrikuu numbris 27. ja 28. juunil 1938. a. Thunis (Šveitsis) peetud Rah-

vusvahelise Skautide Komitee koosoleku kirjelduses:

Lk. 859:

“The amalgamation of the Estonian Boy Scouts Association and the “Young Eagles” organisation in Estonia into one body under the title of “The Estonian Boy Scout Union”, having a common Scout Law and Scout Promise and working on accepted Scout principles and methods, was noted and accepted.”

Tõlkes:

Eesti Skautide Maleva ja „Noorte Kotkaste“ org-i ühinemine ühisesse organisatsiooni „Noorte Kotkastega“, nimetuse all „Eesti Skautide Liit“, milline omab ühiseid skautlikke seadusi samuti kui skautlikku töötust, ja töötab skautlikel alustel ja meetoditega, märgiti ja võeti vastu.

Lk. 870:

“We are informed by the Estonian Boy Scout Union that all communications should be addressed to Hr. J. Wellerind, c/o Haridusministeerium, Tallinn, Estonia.”

Tõlkes:

Eesti Skautide Liit teatab, et kõik kirjavahetus tuleb aadressida: hr J. Vellerind, Haridusministeerium, Tallinn, Eesti.

omavalitsuste, eraasutiste, eraettevõtete, organisatsioonide ja isikute poolt määratavatest või annetatavatest toetustest, loodud fondidest, pärandustest jne.

III. J u h t i m i n e.

§ 6. Noorsoo-organisatsioonide peavanem on „Eesti Noorte“ peavanemaks.

§ 7. Noorsoo-organisatsiooni „Eesti Noored“ organiteks on:

- 1) keskkohas — Keskkogu, Keskjuhatus, peastaabid ja revisjonikomisjon.
- 2) ringkondades — ringkonnakogu, juhatus, malevate staabid ja revisjonikomisjon.

IV. K e s k k o g u.

§ 8. Keskkogu on noorsoo-organisatsi-

ooni „Eesti Noored“ ülemaailmne korraldava organ. Keskkogu koosseisu kuuluvad: Kaitseliidu ülem, Naiskodukaitse esinaine, Kaitseliidu peastaabi ülem, üks KL Keskkogu poolt valitud KL Maleva pealik, üks Naiskodukaitse poolt valitud Naiskodukaitse ringkonna esinaine; kolm Eesti Noorte Sõprade Seltside Liidu esinädajat; Kodumajanduskoja esinädaja; Haridusministeeriumi Noorsoo ja Vabahariduse Osakonna esinädaja; Kotkaste ja Kodutütarde organisatsioonide vanemad, selleks valitud kaks Kotkaste maleva vanemat ja kaks Kodutütarde maleva vanemat.

Keskkogu liikmetel on alalised ase-täitjad, kes vastava liikme äraolekul

võtavad osa Keskkogu koosolekust. Keskkogu valitud liikmete volitused kestavad kaks aastat. Keskkogu tegevus ei ole takistatud, kui ettenähtud asutis või organisatsioon ei määra või ei vali sinna oma esindajat või hiljem loobub osavõtust. Säärasel juhul puuduvad liikmeid ei arvestata Keskkogu seadusliku koosseisu määramisel.

§ 9. Keskkogu võib Peavanema kinnitamisel täiendada oma koosseisu esindajatega neist asutistest ja organisatsioonidest, kelle kaastööd ta peab vajalikuks enda eesmärgi taotlemisel.

§ 10. Keskkogu ülesandeks on:

- 1) „Eesti Noorte“ üldtegevusse puutuvate ning ringkondadevaheliste küsimuste arutamine ja nende kohta seisukoha võtmine või otsustamine;
- 2) Keskkogu esimehe, tema asetäitja ja revisjonikomisjoni valimine;
- 3) kotkaste ja kodutütarde vanemate, nende abide ja peastaabiülemate valimine ja peavanemale ametisse kinnitamiseks esitamine;
- 4) organisatsiooni majandusliku tegevuskava, eelarve ja aruande läbi vaatamine ja kinnitamine;
- 5) seisukoha võtmine ringkondade majanduslike tegevuskavade, eelarvete ja aruannete kohta;
- 6) organisatsiooni ja selle ringkondade kinnisvarade omandamise, võõrandamise ja pantimise otsustamine;
- 7) kotkaste ja kodutütarde põhimääruste vastuvõtmine, muutmine ja Haridusministrile kinnitamiseks esitamine.

Keskkogu otsused käesoleva paragrahvi p. 1 ettenähtud küsimustes jõustuvad Peavanema kinnitamisel.

§ 11. Keskkogu koosolekud kutsuvad kokku esimees või tema puudumisel esimehe asetäitja. Koosoleku kutsed ühes päevakorraga saadetakse Keskkogu liikmetele hiljemalt üks nädal enne koosoleku päeva.

§ 12. Keskkogu koosolekud on otsusevõimelised, kui on koos vähemalt pool tema seaduslikust koosseisust, nende hulgas esimees või tema asetäitja.

§ 13. Keskkogu koosoleku otsused tehakse lihthäälteenamusega, välja arvatud § 10 p. 6 ja 7 tähendatud küsimused, mille otsustamiseks on tarvis $\frac{2}{3}$ häälteenamus Keskkogu seaduslikust koosseisust.

Häälte poolnemisel otsustab esimehe hääl.

V. Keskkjuhatuse.

§ 14. „Eesti Noorte“ täidesaatvaks organiks on viieliikmeline Keskkjuhatuse järgmises koosseisus: Keskkogu esimees, kotkaste ja kodutütarde vanemad ja peastaabiülemad.

§ 15. Keskkjuhatuse ülesandeks on:

- 1) organisatsiooni tegevuse juhtimine;
- 2) rahasummade ja varade valitsemine;
- 3) majandusliku tegevuskava, eelarve ja aruande koostamine ja Keskkogule kinnitamiseks esitamine;
- 4) tööjõudude ametisse palkamine ja ametist vabastamine;
- 5) lepingute sõlmimine, samuti ka volikirjade väljaandmine asjaajamiseks kohtutes ja teistes asutistes;
- 6) Keskkogu otsuste täitmine.

§ 16. Keskkjuhatuse esimeheks on Keskkogu esimees või tema puudumisel esimehe asetäitja.

§ 17. Keskkjuhatuse koosolek on otsusevõimeline, kui koos on vähemalt kolm juhatuseliiget, nende hulgas esimees või tema asetäitja.

VI. Peastaabid.

§ 18. Kotkaste ja kodutütarde peastaabid on vastavate noortemalevate tegevust üleriigiliselt juhtivaks ja üldtegevõtteid ning üritusi korraldavaiks organeiks.

Kotkaste ja kodutütarde vanemate ja peastaabiülemate volitused kestavad kolm aastat.

Nii peastaapide kui ka kotkaste ja kodutütarde eriorganisatsioonide ehitus, põhimõtted ja tegevuse alused määratakse kindlaks vastavates põhimäärustes, millised kinnitab Haridusminister.

VII. Ringkond.

§ 19. Ringkonnakogu on vastava maakonna või linna kotkaste ja kodutütarde malevaid ühiselt korraldav organ. Ringkonnakogu koosseisu kuuluvad: KL kohaliku maleva pealik ja üks esindaja; Naiskodukaitse kohaliku ringkonna esinaine ja üks esindaja; kohalikkude Eesti Noorte Sõprade Seltside neli esindajat; üks esindaja iga iseseisva koolivalitsusega omavalitsuse poolt; kohalikkude kotkaste ja kodutütarde malevate vanemad ja kummaski kaks maleva juhtidekogu esindajat ja kohalikud koolide inspektorid.

August Soo,

uus noortemagister.

22. oktoobril s. a. kaitses Tartus noortemagistri väitekirja NK Tartumaa Maleva Alatskivi malevkonna pealik kj. August Soo. Väitekirja teemaks oli „Juhi kohused ja vahekorid noorkotkalikus kasvatussüsteemis“. Oponeerisid nmag. A. Allik NK Peastaabist ja nmag. O. Randvee NK Tallinna Malevast.

Noortemagistrite Nõukogu koosolekul 5. nov. s. a. tunnistati väitekirja kaitsmine rahuldavaks ja otsustati esitada kj. A. Soo NK Peastaabile noortemagistri astmes kinnitamiseks.

August Soo,

NK Alatskivi mlvk. pealik.

August Soo on sündinud 16. aug. 1901 a. Tartus. Vabadussõjast osa võtnud vabatahtlikuna Kalevlaste Maleva koosseisus enamlaste ja landesveeri vastu. Pikemat aega tegutsenud kaubanduse alal.

Noorte Kotkaste organisatsiooni astus A. Soo 1931. a. Tartumaa Maleva Torma malevkonna Lohusuu rühma kotkana. Tegutsenud Torma malevkonna abipealikuna. 1934. a. peale Tartumaa Maleva Alatskivi malevkonna pealik.

1935. a. tunnustati kotkajuhi märgi vääriliseks, on seega üks esimesi kotkajuhte Tartumaa Malevas. Osa võtnud peaaegu kõigist NK Peastaabi ja Tartumaa Maleva poolt korraldatud laagritest, õppepäevadest ja kursustest. Omab NK teenetemärki.

Ringkonnakogu liikmetel, välja arvatud koolide inspektorid, on asetäitjad, kes vastava liikme puudumisel võtavad osa ringkonnakogu koosolekust.

Ringkonnakogu valitud liikmete volitused kestavad kaks aastat. Ringkonnakogu tegevus ei ole takistatud, kui ettenähtud asutis või organisatsioon ei määra või ei vali sinna oma esindajat või hiljem loobub osavõttust. Säärasel juhul puuduvaid liikmeid ei arvestata ringkonnakogu seadusliku koosseisu määramisel.

§ 20. Ringkonnakogu koosseisu võib Keskkogu esitamisel ja Peavanema kinnitamisel täiendada esindajatega neist asutistest ja organisatsioonidest, kelle kaastööd peetakse kohapeal vajalikuks.

§ 21. Ringkonnakogu ülesandeks on:

- 1) ringkonna ja malevate üldtegevusse puutuvate küsimuste arutamine ja nende kohta seisukoha võtmine või otsustamine.
- 2) ringkonnakogu esimehe, tema ase-

täitja, juhatuse liikmete ja revisjonikomisjoni valimine;

- 3) kotkaste ja kodutütarde malevate vanemate ja nende abide valimine ja Peavanemale Keskjuhatuse kaudu ametisse kinnitamiseks esitamine;
- 4) malevate majandusliku tegevuskava, eelarve ja aruande läbivaatamine ja kinnitamine ning Keskkogule teadmiseks esitamine;
- 5) ettepanekute tegemine Keskkogule ringkonna kinnisvara omandamise, võõrandamise ja pantimise asjas.

§ 22. Ringkonnakogu koosolekud kutsuvad kokku esimees või tema puudumisel esimehe asetäitja.

Koosoleku kutsud ühes päevakorraga saadetakse nõukogu liikmetele hiljemalt üks nädal enne koosoleku päeva.

§ 23. Ringkonnakogu koosolekud on otsusevõimelised, kui on koos vähemalt pool tema seaduslikust koosseisust, nende hulgas esimees või tema asetäitja.

§ 24. Ringkonnakogu koosoleku otsused

tehakse lihthälteenamusega, välja arvatud § 21 p. 5 tähendatud küsimus, mille otsustamiseks on tarvis $\frac{2}{3}$ hälteenamus ringkonnakogu seaduslikust koosseisust. Hälle poolnemisel otsustab esimehe hääl.

§ 25. Ringkonna kotkaste ja kodutütarde malevaid juhib ja esindab ühiselt ringkonnajuhatus järgmises koosseisus: ringkonnakogu esimees, kaks valitud liiget ja kotkaste ning kodutütarde malevate vanemad.

§ 26. Juhatuse ülesandeks on:

- 1) ringkonna malevate rahasummade ja varade valitsemine;
- 2) ringkonna malevate majandusliku tegevuskava, eelarve ja aruande koostamine ja ringkonnakogule kinditamiseks esitamine;
- 3) ringkonna malevate töäjõudude ametisse palkamine ja ametist vabastamine;
- 4) ringkonna ja malevate nimel lepingute sõlmimine, samuti ka volikirjade väljaandmine asjaajamiseks kohtutes ja teistes asutistes.
- 5) ringkonnakogu otsuste täitmine.

§ 27. Juhatuse esimeheks on ringkonnakogu esimees või tema puudumisel tema asetäitja.

Juhatuse koosolek on otsusevõimeline, kui koos on vähemalt kolm juhatuseliiget, nende hulgas esimees või tema asetäitja.

§ 28. Kotkaste ja kodutütarde malevate ja nende staapide ehitus ja koosseisud määratakse kindlaks põhimäärustes (§ 18).

VIII. Revisjon.

§ 29. Noorsoo-organisatsiooni „Eesti Noored“ ja tema ringkondade summade, varade ja majandusliku asjaajamise revideerimist teostavad vastavad revisjonikomisjonid.

Revisjonikomisjonid on kolmeliikmelised ja valitakse üheks aastaks § 10 p. 2 ja 2 p. 2 kohaselt.

Revisjonikomisjon esitab revideerimise aruande teda valinud organile.

IX. Likvideerimine.

§ 30. Noorsoo-organisatsiooni „Eesti Noored“ likvideerimise otsustab Vabariigi President.

Noorte Kotkaste väarikad teod.

NK Yiru Maleva Väike-Maarja malevkonna Kiltsi rühma kotkapoeg Voldemar Vaher päästis 14. märtsil 1937. a. otstarbekohase kunstliku hingamise rakedamisega vingmürgistusest pr. Vaher'i. Vold. Vaher oli selle teo kordasaatmisel 12 a. vana, olles sooritanud eelmisel päeval noorte kotkaste esmasabiandja erikatse.

NK Pärnumaa Maleva Häädemeeste malevkonna Laiksaare-Sillukse rühma kotkapoeg Evald Lõhmus päästis linaloaugust uppumisohust 16. mail 1937. a. oma kaaslane 11-a. Elmar Kallase. E. Lõhmus oli teo kordasaatmisel 14 a. vana.

Peavanem avaldas mõlemale tänu julgetegutsemise eest.

Side noorte kotkaste vanemate ja juhtide vahel.

Väljavõte A. Soo noortemagistri väitekirjast

„Juhid kohused ja vahekord noorkotkalikus kasvatusüsteemis“.

Noorkotkalikus kasvatusüsteemis on väga suur tähtsus juhtide ja noorte kotkaste vanemate koostööl. Kahjuks on sellele asjaolule vähe tähelepanu pöördunud rühmade ja perede vanemate juhtide poolt, kelle ülesannete hulka kuulub noorte kotkaste vanemate kaasatõmbamine ühisesse kasvatustöösse.

On suur ja raske ülesanne kasvatada poisist mehine mees, sisendada poisi hinge mehiseid omadusi ning anda temale tänapäeval vajalisi praktilisi oskusi. Kuid oskuse andmist elu igakülgeks mõistmiseks üksikul juhil on raske teostada ilma välispidise abita. Neiks abilisteks oleksid noorte kotkaste vanemad. Nendega tuleb juhil kontaktis töötada, siis võib loota soovitud tagajärgi. See pärast peavad rühmade ja perede vanemad juhid tutvustama noorte kotkaste vanemaid noorkotkluse tööga, sihtidega ja kasvatusviisidega, ning andma juhatust koduseks kasvatusseks. Siin tuleb noorkotklus viia poiste vanematele lähemale, milleks tuleb kasutada järgmisi teid: 1) Pidulikkude koonduste puhul paluda vanemaid neist osa võtma, seal selgitada noorkotkluse ülesandeid ning lõpuks korraldada lõkkeõhtu või mõni näitlik töökoondus. 2) Korraldada noorte kotkaste vanemate vahelisi nõupidamisi ja arutlusi noorkotkluse ja koduse kasvatusse üle, kus mõni rühma vanem juht refereerib mõnel teemal, mis seoses noorkotkaliku ja koduse kasvatussega. 3) Korraldada pidulikke koosviibimisi noortele ja nende vanematele. Neiks koosviibimisteks võiksid olla näiteks emade- ja isadepäevad. 4) Ellu kutsuda rühmade juurde vanemate kogud kasvatuslikkude küsimuste selgitamiseks ja arutamiseks. 5) Korraldada propagandapäevi noorte kotkaste vanemate osa-

võtul. Propagandapäevade kavast võiks olla jalutuskäik lähema langenute- või lahingu-mälestussamba juurde, kõne noorkotklusest, noorte kotkaste tööde näitus, võistlusi mitmesugustel noorkotkalikkudel aladel, näiteks signaliseerimises, sõlmede sidumises, sildade ehitamises, keetmises, esimese abi andmises, telkide püstitamises jne. Näitusele võiks järgneda lõkkeõhtu. Niisuguseid propagandapäevi võiks korraldada mitmele rühmale või kogu malevkonnale ühiselt, mis annab võimsama mulje. Laiaulatuslikumaid propagandapäevi võiks ühendada mõne tähtpäevaga, näiteks malevkonna, Noorte Kotkaste organisatsiooni jne. asutamispäevaga. Kõikide niisuguste ettevõtete korraldamine peab olema põhilikult ette valmistatud, et kõik tegevus sünniks kavakindlalt ja täpselt.

Kõige mõjuvam lähenemistee noorte kotkaste vanematele on noorte kotkaste kodude külastamine, mida võib kogu salgaga teostada, eriti maal, ja kus kindlasti mõni rühma vanem juht peab kaasas olema. Niisuguse kodude külastamise puhul on võimalik isiklikult tutvuda vanematega ja nende elutingimustega. Nendega vesteldes on võimalik sündsalt viisil neile mõndagi tähelepanavat tõe ütelda, ilma neid haavamata, ühtlasi andes neile nõu kasvatuslikes küsimustes ja saades neilt andmeid poisi vaimsete ja kehaliste iseärasuste kohta.

Arvestades, et poisid viibivad väga lühikest aega ja harva, nõudlas korra või kaks, juhi silma all, ei ole juhil võimalik poisse täielikult tundma õppida ega neist eemale hoida kahjulikke mõjusid. Siin võivad just niisugused kodude külastamised kaasa aidata juhtidel poiste täpsemaks tundmaõppimiseks.

Liikmete värbamisest üksusisse ja algajate ettevalmistamise korraldamisest.

Noortemagister Kaarel Liping.

Küsimapanevalt jäävad mitmesuguseist aruandeist küll malevate, küll üksuste ja lõpuks meie organisatsiooni üldisest aruandest — arvud silme ette, mis näitavad noorte kotkaste ridades olevate katsejärgkudes noorte ja algajate vahet. Viimasest organisatsiooni tegevuse aruandest (1936/37. a. kohta) leiame selle suhte 52:48. Peaaegu pool kogu liikmeskonnast on algajad! Kas see pole küsimus kõigile — millest niisugune ebanormaalne suhe?

Kuigi need arvud puutuvad sügisesse koosseisusse, kus teostub organisatsiooni juurdekasv algajate arvel ja lahkunute arvu täidavad uued algajad, — see juurdekasv ja vahetus ei tohiks anda siiski nii suurt protsenti.

Mis on selle põhjus?

Nimetan ainult ühe: algajate katsele ettevalmistamise korraldamatus üksusis. See omakorda on tingitud uute liikmete ebaotstarbekohasest värbamisest üksusisse.

Kui need kaks määrava tähendusega puudust õieti lahendada, siis on suvevaheajale minekul 100% liikmeid katsejärgkudes.

Nüüd pole harvad need juhtumid, kus üksusis tegutsevad poisid juba rohkem kui aasta, isegi üle kahe aasta (nagu üsna hiljuti ühe rühma vanakotkaga jutuajamisel selgus), algajatena.

Kas on selles poiss ise süüdi? Vaevalt küll oleksime õigustatud süüd temale veeretama. — Olukord on tekkinud nii, et sügisel tuleb paar poissi rühma juurde, erilist uute liikmete värbamise aktiooni ei ole, siis kuu hiljem tuleb jällegi üks, enne jõulukoondust veel paar poissi, ja koolist lahtisaamise eel kevadel tahavad paar poissi veel rühma astuda

(saaksid laagrisel). — Niimoodi üksikult või paarikaupa, nagu öeldakse, „juurde tilkudes“ pole keegi nende ettevalmistamisele tähelepanu pööranud. Loomulik, et siis ka katsed on jäänud ja jäävad kauaks ajaks sooritamata. Uus liige kaob teiste hulka ära ja võtab salga või rühma üldisest tegevusest osa ja ta ise nagu ei pane täheleegi, et ta alles algajate nimekirjas seisab. — On ka üsna tülikas ja igav omaette üksikult hakata katsele valmistuma. Katsele valmistamine on ikkagi mitmekesise ja huvitava tegevustikuga tööväli salga koosseisus — ja ka algaja katsele valmistamine peab pakkuma sedasama.

Et luua eeltingimusi normaalseks töötamiseks, selleks on vajalik uute liikmete — algajate vastuvõtmiseks üksuses määrata kindel tähtaeg. Kas üks või kaks tähtpäeva aastas — rohkem polegi mõeldav, sest siis jääks endine virvarr püsima. Kõige sobivam on algajate vastuvõtmist toimetada sügisel, tegevushooaja algul. Hilisemaks vastuvõtmise tähtpäevaks võiks jääda 1. oktoober. Kui kuskil soovitakse teha kaks vastuvõtmise tähtpäeva, siis teine ei tohiks olla varem, kui endised algajad on sooritanud pesakotka katse. Normaalselt arvestades võiks sügisel võetud algajate katsetähtpäev olla jaanuari lõpul. Teine vastuvõtmise võiks toimuda 1. veebruaril, siis nad jõuaksid veel mais sooritada katsed.

Kui kindlate vastuvõtmistähtpäevadega on piir pandud üksikult „juurdetilkumisele“, siis on ettevalmistuse korraldamine hulga hõlpsam. Kõige lihtsam on viis, kus algajad moodustavad uue erisalga, mis selles koosseisus jääb püsima ja tegutsema ka pärast esimese katse sooritamist. Teise mooduse

järgi, kus iga salk võtab oma koosseisu vastu algajaid, tuleks need ajutiselt siiski koondada kõigist salkadest ühte algajate ettevalmistuse salka, et pääseda neist puudusist, millest juba eespool juttu. Algajate ettevalmistuseks ajutiselt moodustatud salka juhiksid paar agaramat kotkapoega või noorkotkast. Pärast katse sooritamist alles läheksid need poisid oma põhisalkadesse, kuhu nad algajatena nimekirja võeti. See moodus oleks aga teises järjekorras soovitatav — sel korral, kui algajaid küllalt vähe, et neist moodustada erisalka.

Kokkuvõtteks olgu märgitud neid paremusi, mis saavutame algajate koondamisega ja ettevalmistamisega iseseisvais erisalkades:

- 1) hõlbustab katsele ettevalmistamise teostamist;
- 2) kiirendab katse sooritamist;
- 3) loob võimalusi rohkem tähelepanu pöörata algaja katse kava põhjalikuks käsitlemiseks;
- 4) tekitab vajaliku pinevuse algajaks olemise ja katsejärgu suhtes, mis

ergutab poiste edasipüüdu katsetes ka edaspidi;

- 5) väldib teiste salkade koosseisus välisilme ebaühtlust, kuna algajad ei või kanda vormi;
- 6) loob kindla erinevuse ja selguse salkade tegevuses;
- 7) lihtsustab tseremooniade teostamist (algajate vastuvõtmine, töötuse andmine).

Nii leitakse täienduseks veelgi mõningaid positiivseid külgi algajate eriettevalmistuses. On aga ka väga kaaluvaid vastuväiteid niisugusele korraldusviisile, kuid nende vaekauss jääb siiski madalamale.

Kuigi käesoleval tegevusaastal on töö rühmades täies hoos, ei ole hilja sel alal ümberkorraldusi teha, kui see kuskil kannatab siin esiletoodud puuduste all.

Haukaperedesse uute liikmete värbamisel esinevad samasugused puudused. Sealgi on need välditavad eelkirjeldatud viisil.

Kordan veel — normaalselt töötavas üksuses jõuab üksuse koosseis igal kevadel 100% katsejärgkudesse.

Katseile ettevalmistamisel

on parimaks abiliseks ajakiri „Kotka“ kirjastusel ilmunud raamat

„PESAKOTKA KATSE“

Hind 35 senti.

Kui igal algajal on nimetatud raamat, muutub rühmajuhi töö algajate katseile ettevalmistamisel minimaalseks.

Saates 35 senti väärtuses postmarke või makstes raha meie posti jooksvale arvele nr. 2133, saadetakse raamatud postikuludeta kätte.

Raamat on saadaval ka kõigilt malevate instruktoritelt.

Ajakiri „Kotkas“
Võidu 10, Tartus.

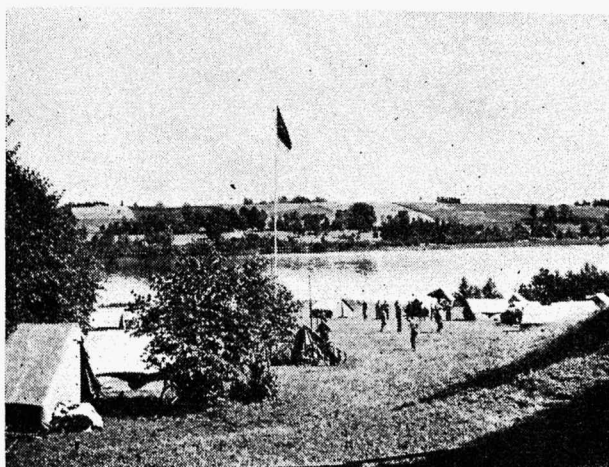
Noorte Kotkaste rühmajuhude kursuse ajutine kava.

Osavõtu tingimused.

Rühmajuhude (kotkaste) kursusest on õigustatud osa võtma kotkad, haukad, nende abid jt. rühmastaabi liikmed. Osa võtta võivad ka salgapealikud. Kõigi kohta on kehtiv nõue, et nad enne oleksid lõpetanud salgapealike kursuse (kooli) vastava kava kohaselt (selles osas on lubatud rühmajuhude kohta erandeid) ja oleksid sooritanud kotkapoja järgukatse. (Vt. „Salgapealike kooli kava“ osavõtu ja lõpetamise tingimused — „Kotkas“ nr. 10 — 1937. a.)

A. Sisekursusel käsiteldavad alad.

1. a) Noorkotkluse eesmärk, ülesanded ja noorkotkaliku kasvatuse meetod — Käsir. I, lk. 26—37; kirjut. „Kotkas“ 1 t.
- b) Noorkotkalik esinemine ja distsipliin 1/2 t.
2. Juht ja ta ülesanded. Kotka isik ja tema käitumine. — Käsir. I, lk. 38—47; kirjut. „Kotkas“ 1 t.
3. Haukapogade, noorkotkaste ja vanemate poiste üksuste tegevuse erinevusi 1 t.
4. Üksuste juhude (hauka, kotka, salgapealike ja vanemate poiste ringijuhü) koostöö 1 t.
5. Noorte Kotkaste Põhimääruste tundmine rühma tegevuse ulatuses 1 t.
6. Rühma juhtimine ja töökava koostamine (salgasüsteem!). Käsir. I, lk. 47—59; kirjut. „Kotkas“ 1 t.
Haukapere juhtidele paralleelselt eriettekanne: haukapere juhtimine, töökava koostamine haukaperele. Pesavana ülesanded. — Kirjut. „Kotkas“.
7. Rühma koonduse kava koostamine. Üldisi nõudeid koonduste kohta. Kirjut. „Kotkas“ 1 t.
Haukapere juhtidele paralleelne ettekanne: haukapere koonduse kavastamine. Üldisi nõudeid haukapere koonduse kohta. — Kirjut. „Kotkas“.
8. Näitlik rühma koondus 1,5 t.
Paralleelselt: näitlik haukapere koondus.
9. a) Rühma tseremooniad. Piduliku koonduse ettevalmistus nii tehniliselt kui sisuliselt (arvestada haukaperega koos) 1,5 t.
- b) Pidulik koondus näitlikult (koos haukaperega) 1 t.
10. Algajate ettevalmistus, järgu- ja erikatsete õpetamine, eksamineerimine — Käsir. V, lk. 10—67; kirjut. „Kotkas“ 2 t.
Paralleelne ettekanne haukapere juhtidele.
11. Töötus, lubadus, seadused ja kombad — nende õpetamine ja rakendamine (nii haukaperes kui rühmas) 2 t.
Käsir. I, lk. 16—25; Käsir. V, lk. 15—16, 69—80; Kirjut. „Kotkas“.
12. Rakendusraamatute pidamine ja asjaajamine rühmas. Staabi liikmete tööjaotus. — Põhimäärused; kirjut. „Kotkas“ 2 t.
Paralleelselt haukapere juhtidele: haukapere asjaajamine ja tegevusraamatu pidamine.
13. Koosoleku juhatamine (rühma üldkoosolek, staabi koosolek) 1 t.
KL. kodukord, lk. 207—219 (kohandatult).
14. Rivi ja esinemine (tervitamine, viisakus) 3 t.
15. Laagri ja matka ettevalmistus — talviseid eeltöid 1,5 t.

Noorte Kotkaste laagri üldvaade.

*Foto kj. A. O t t i, Tartu-
maa Malevast.*

*I koht NK Peastaabi
fotovõistlusel 1937. a.*

Käsir. III, lk. 105—110 (111—126); 127—140; kirjut. „Kotkas“.

16. Mängude, võistluste, laulude ja ettekannete valikust, ettevalmistamisest ning korraldamisest. — „Mängude käsiraamat“; kirjut. „Kotkas“

17. Tegelik mängude korraldamine ja laulude õppimine (omavahe-line õhtu)

18. Siselõkkeõhtu mitmesuguste ettekannetega (või erisisulised: ajaloo õhtu, isamaaline õhtu vm.)

1 t.

2 t.

2 t.

Kokku 28 t.

B. Juhtimise praktika ja välitegevuse osa.

1. Neil kursusel, kes pole rühma kotka või hauka kohal, tuleb:

a) olla vähemalt 2 kuu jooksul rühma (pere) asjaajamises ja töökorraldamises abiks tegelikule rühma- (pere-) juhile praktikandina;

b) ette valmistada ja juhatada selle aja kestel vanakotka (-hauka) poolt heakskiidetud koonduse kava kohaselt ning tema kontrollimisel vähemalt 2 rühma (pere) koondust (soovitav kumbki erineva laadiga — üks sise-, teine välitegevusega).

Ühel ja samal ajal võivad samas üksuses töötada kaks praktikanti. Nad võivad koos töötades vaheldumisi juhatada ka sama koondust.

Hinnangu praktikandi tegeliku töötamise ja koonduste juhatamise kohta teeb vanakotkas (või ka kotkas, kui see on vanemaid juhte) sellekohasesse praktikandi märkmete ja koonduste kavastamise vihikusse, mille iga praktikant kursuse ülesannete lõpetamisel esitab kursuste juhatajale (pealikule).

2. Osa võtta vähemalt 3-päevasest nooremate juhtide õppelaagrist, mis teostatud Peastaabi, maleva või malevkonna korraldusel.

Selle nõude võib täidetuks arvestada ka harilikus maleva või malevkonna laagris tegutsemisega mõne ala juhtival kohal (pealik, abipealik, komandant, majandus- või ehituspealik), samuti rühmalaagri tegeliku korraldamisega.

Peab tundma laagrikorralduse nõudeid (vähemalt 3-päevase rühmalaagri ulatuses) — kohavalikut, planeerimist, ehitusi, toitlustamise korraldamist, vajalikku laagrivarustust, telkide hooldamist, sisekorda, laagri staabi liikmete ülesanneteid ja tegevuskava koostamist.

3. Osa võtta öö-päevasest mat-

k a s t, kus kogu tee pikkus vähemalt 25 km ja kestus mitte alla 20 tunni. Matkal rakendada mitmekesiselt noorkotkalikku tegevust — liiklemine kaardi ja kompassi järgi, ümbruse tundmaõppimine, käidud tee ja kulutatud aja määramine, luuretegevus, toiduvalmistamine väliolukorras jne.

Kursuse lõpetamine.

Rühmajuhitide kursuse lõpetamiseks on nõutav, et kursuslane oleks:

1. Osa võtnud ja edukalt kaasa töötanud sisekursuse alade käsitlusel (vähemalt 80% ettekannetest ja harjutusist).

2. Töötanud tegelikult rühmaga-perega või täitnud rühma-pere juures praktikandi aja ülesanded rahuldavalt (B — a, b).

3. Osa võtnud laagrist ja täitnud kavas seatud nõuded (B — 2).

4. Osa võtnud öö-päevasest matkast (B — 3).

5. Sooritanud noorkotka järgukatseks nõutavad erikatsed — kokk, pioneer, signalist ja esmasabiandja.

6. Täitnud märkmete vihikus koduseks lahenduseks antud ülesanded (töökavad, koonduse kavastamine, märkmeid kursusilt jne.) ning esitanud märk-miku kursuste juhatajale.

7. Omab korraliku noorkotka vormi.

Kursuse lõpetajad avaldatakse maleva vanema käskkirjas, mille põhjal antakse lõpetajaile maleva staabi poolt lõpetamise kohta vastav tunnistus (diplom), sellega ühtlasi õigus kanda üleriigiliselt kindlaks määratud rühmajuhitide kursuste lõpetajate eraldusmärki.

10. novembril 1938. a.

J. Tedersoo, **K. Liping,**
Peastaabi Ülem. vanem instruktor.

Selgitavaid märkmeid rühmajuhitide kursuse ajutise kava kohta.

Senini on puudunud üleriigiliselt ühtlustatud rühmajuhitide kursuse kava. Selle aset on täitnud malevais üksikud kursused ja õppepäevad. Aluseks võttes mitmeist malevaist vastavate kursuste ja õppepäevade kavu, on koostatud siin avaldatud rühmajuhitide kursuse ajutine kava.

Selle lõplikul koostamisel on arvestatud Peastaabi juhtide väljaõppe-ala nõuniku kj. G. Reial'i, Noortemagistrite Nõukogu ja malevate instruktorite arvamusi ning seisukohti.

Käesolev kursuse kava on üks lüli üldisest juhtide väljaõppe (kooli) kavast, mis on püütud anda jätkuna salgapealikute koolide kavale. Kuna üldalused on ka vanemate juhtide väljaõppeks loodud üleriigiliste harjutuslaagrite kavade, siis on edasi vajalik teatud täienduste ja ümberpaigutustega neis kavades viia kogu juhtide väljaõppe korraldamine, alustades salgapealiku ettevalmistusega ja lõpetades kõrgema noortejuhi kutse saa-

vutamisega, kindlasse süsteemi, mis moodustaks nn. juhtide kooli. Selle üksikuid faase nimetame kursusteks (nii ka salgapealikute kooli nimetame salgapealikute kursuseks ümber). Ajutine on käesolev kava sellepärast, et siinses ulatuses on see katsetamata ja võib-olla osutub kogemuste põhjal juba järgneval aastal vajalikuks seda oludega kohandada.

Käesolevas kursuse kavas on haukaperējuhtidele ette nähtud üldettekannete kõrval mõningate küsimuste käsitlemine eraldi — haukapoegade töö korraldamise erinevalt seisukohalt. Selleks peab olema erilektor, kes tunneb tegelikku töötamist haukapoegade. Samal ajal kui ühes ruumis töötavad rühmajuhid, käsitlevad vastavat paralleelküsimust teises ruumis haukaperede juhid.

Sisuliselt püüab kava haarata kõiki juhtimisalasse puutuvaid küsimusi, mille teadmine osutub rühmajuhitidele paratamatult vajalikuks, selleks et saavutada

*Ncorte Kotkaste laagri
üldvaade.*

*Foto kj. A. Otti, Tartu-
maa Malevast.*

*III koht NK Peastaabi
fotovõistlusel 1937. a.*

(Foto ei anna üldvaadet laagrist ja võinuks olla kärbitavamana esitatud, mille tõttu määrati III koht.)

edu rühma töös. Piiratud aeg ei võimalda ühegi küsimuse põhjalikku ja süvendatud käsitlemist — võimalik on, ja seda tuleb eriti silmas pidada, anda vaid põhialused igast küsimusest, anda ergutust, juhiseid ja ülesandeid, mille varal iga juht ise edasi töötaks juhioskuste täiendamises ja võimete arendamises.

Väljaõpe jääks vägagi puudulikuks, kui kursus piirduks vaid teemade ühe-kordse käsitlemisega ühel 3—4 päeva kestval kokkutulekul. Olulist kohta evivad kodused ülesanded iga teema juures ja praktika käsitletud põhimõtete rakendamiseks otseses töös. Seepärast ongi kogu kursuse kava jaotatud kahte suurde ossa — *teoreetilist laadi sisekursuse osa* ja sellele järgnev *praktiline osa* — üksusega töötamine tegelikus olukorras ning välitegevuse põhiliseimate alade — laagri- ja matkakogemuste õppimine.

Sisekursuse osast on välja jäetud igasugused praktiliste oskuste alad — mudelid, sõlmed, ühendused, topograafia jne. — kuna need esinesid juba salga-pealikute kooli kavas. Nüüd rakendatakse need alad suvises laagris tegelike tööülesannete juures. Kus jätkub aega

ja võimalusi täiendus-erikursuste korraldamiseks mõningail neil aladel, siis on see väga soovitatav.

Kuidas kursust teostada?

Selles suhtes on maa ja linn eri-olukorras. Maal on sisekursuse osa teostamine otstarbekohasem ülemalevalise juhtide kokkutulekuga 4 päevaks järjest või kaks korda 2 päevaks. Suurtes malevates pole aga õppetöö seisukohalt kuidagi soovitatav ülemalevalist kokkutulekut korraldada, sest osavõtjad saab liiga palju. Normaalseks kursuse koosseisuks tuleb pida 50—60 osavõtjat. Suuremad malevad peaksid jaotama kursuseks kokkutulekud 2—3 keskusse.

Linnades tuleks kursuse kava jaotada 2-tunnisteks koondusteks, kokkutulekud — nädalas kord või kaks. Iga koondus sisustada mitmesuguste küsimuste ja harjutustega, üldisel koonduse kava põhimõttel (tseremoonia, mängud, ettekan- ded, arutlused, laulud, praktilised ülesanded jne.).

Praktilise osa teostamine praktikaaja, matka ja laagri osas ei vaja erilist selgitamist, see peaks olema kõikjal ilma eriliiste raskusteta korraldatav.

Samad alused ja nõuded, mis esitatud salga-pealikute koolide kava selgitus-

Noorte kotkaste lipu käsitsemise kombeid.

Noortemagister Elmar Vardja.

I. Eessõna.

Jälgides noorte kotkaste tööd ja tegevust, eriti nende pidulikku koondusi, akтусi ja paraade, kus esinetakse lippudega, selgub, et puudub teatav ühtlus ja korrapärasus lipu hoidmisel, kandmisel kui ka lipuvõtete sooritamisel. KL kodukorras on kirjeldatud mõningaid lipuvõteteid, kuid ikka jälle korduvaist puudustest võib järeldada, et kõik noorkotkaste tegelased pole teadlikud KL kodukorras esinenud juhustest.

Organisatsiooni lipu puudumisel võib tarvitada ka riigi- ehk rahvuslippu. Ei saa ette kujutada pidulikku koondust, eriti aga töötuse ja lubaduse andmist ilma suure liputa. Kuna on väga oluline, et lippu käsitsetaks reeglipäraselt, leidsin tarviliku koostada käesolev kirjutus avaldamiseks „Kotka“ veergudel. Põhjuseks on veel asjaolu, et mitmeid käesolevas kirjutuses kirjeldatud juhtumeid pole avaldatud ei sõjaväe määrustikkudes ega KL kodukorras.

kirjas, kursuslaste jaotamises rühmadeks, salkadeks, aine käsitlemise, lektorite ettevalmistuse, kursuste administratsiooni jne. kohta, tulevad rakendada ka nende kursuste puhul.

Kursuse kavast läbivõetud noorkotka järgukate üksikute nõuete arvestamiseks kanda need iga osavõtja vastavale katse-sooritamise lehele. Normaalseks ja soo-

II. Liputoimkond.

Lipu käsitsemiseks määratakse liputoimkond, mis koosneb lippurist ja ühest või kahest lipuvalvurist (assistendist). Liputoimkondlased peavad olema korralikus vormis ja peakattega.

Juhul, kui lippur ei saa olla liputoimkonnas, asendab teda signalist või üks tublimaid noorkotkaid. Tuleb silmas pidades, et kinnistes ruumides pöetavatel aktustel noored ei ole ühtejärke lipu juures suutelised seisma üle 20 min., seepärast tuleb liputoimkonnale määrata tagavara-toimkond, kes vahetab tegevustoimkonda vahetuseks ettenähtud ajal. Toimkonna määramisel tuleb silmas pidada, et toimkonda, kes seisab lipu juures, ei määrataks neid, keda vajatakse aktusel, s. o. kelledele antakse diplomeid või kes kuskil esinevad. Lipu juurest võib lahkuda vaid peale toimkonna vahetamist või lipu asetamist lipu alalisele asukohta. Lipuvalvurite asukoht lipu juures on harilikult üks ühel ja teine teisel pool lippurit. Kui ruum nõuab, siis asetada neid lippuri taha kolonni, kusujuures parempoolne lipuvalvur paikneb teises viirus ja vasakpoolne — kolmandas. Kui on lipu juures üks lipuvalvur, siis asub see lippuri selja taga.

Lipuvalvurid asuvad nii kolonnis kui

vitavaks tuleb pidada rühmajuhtide kursuse lõpetamisega ühtlasi noorkotka katsejärgu täielikku sooritamist. Selleks tuleks luua soovijaile võimalusi.

Kursuse kavast leiduvate teemade käsitlemise üksikasjalised juhised ja konspektiivne kava avaldatakse järgmises „Kotka“ numbris.

ka joonel oma lippuritest lühendatud vahedel.

Kunagi ei tohi toimkonnas olla lippur ükski, s. o. ilma lipuvalvuriteta. Võib juhtuda, et lippur ei suuda seista enam lipu juures ja peab lahkuma enne vahetust. Sel korral annab ta lipu parempoolsele lipuvalvurile üle, kes astub ühe sammu vasakule, lippuri kohale; vasakpoolne lipuvalvur aga astub parempoolsele lipuvalvurile selja taha. Kui lippur tagasi tuleb, astuvad lipuvalvurid oma kohtadele.

Tuleb silmas pidada, et lipu kandmine ja lipu juures seismine on aukohustus, sellepärast tuleb seda tõsiselt võtta.

Lippurite ja lipuvalvurite kohuseks on lipu väärikas hoidmine ja jälgimine, et lipuga ei juhtuks midagi ebasobivat või halba.

Juhtumil, kui paraadidel, üldkogumistel ja laagrites moodustatakse lippudest erirühm, siis määratakse lippuri juurde malevkonna ulatuses kõigile lippudele 2 lipuvalvurit, maleva ulatuses maleva ja malevkonna lippudele 2 lipuvalvurit, rühma ja haukapere lippudele 1 lipuvalvur. Üleriigilistel kogunemistel, kus kõik organisatsioonid olevad lipud moodustavad erirühma, on kõikidel lippudel peale üld- ja malevate lippude üks lipuvalvur, viimastel kaks. (Järgneb.)

Töid merirühmades.

Instr. Ed. Tiik.

Sügise saabudes on igas NK merirühmas suvine tegevus lõpetatud ehk lõpetamisel. Mitmed merirühmade juhid seisavad küsimuse ees, kas ajutiselt jätta kõrvale merinoorkotkaste tegevus ja asuda talveks tavalise noorte kotkaste tegevuse juurde, oodates kevadet. Mina isiklikult ei pea säärast tegevüüsi kuidagi põhjendatuks — veel vähem aga õigeks. Tõekava kohaselt peab Noorte Kotkaste

merirühmades paralleelselt meritegevusega (suvel ja talvel) läbi võetama ka tavaline Noorte Kotkaste tegevus. Et poisse armastusega oma tegevuse juures pidada, selleks on vaja pidevalt kogu aasta tegutseda mereasjandusega. Meie ei tohi merirühmade töös ühtegi lünka lubada, vaid tegevus peab intensiivselt kogu aasta kestma.

Sügisel, kui oleme oma suvise tegevuse

Noored kotkad pioneeritöödel.

*Foto kj. A. O t t i, Tartu-
maa Malevast.*

*II koht NK Peastaabi
fotovõisilusel 1937. a.*

(Arvati 2. kohale, kuna foto järgi on tegemist pigem pioneerala õppetunniga kui pioneeritööga.)

lõpetanud, kokkuvõtte teinud möödunud tegevushooaja üle, avanud pidulikult merirühmade talvise tegevushooaja, peaks meil selge olema, kuivõrd suures ulatuses oleks tarvilik edasi õppida teadmisi ja tarkusi mere jaoks.

Suveperioodil käsitlesime peamiselt sündepaadiga seoses olevaid harjutusi (õppisime põhjalikult tundma sündepaadi ehitust, üksikosade nimetusi, nende otsarvet ja koostööd, tegime sündeharjutusi, suutsime õppida sündekomando, roolide liigid, üksikosade nimetused ja nende otstarbe). Samuti olime kasuks kalameestele, korraldades randa, puhastades paadi randumisteelt kive, muda ja kõntsa, tähistades tee märgikestega. Alustasime oma supelranna asutamiseks milleks puhastasime rannavee kividest, mudast ja kõntsast ja ehtasime isegi osa silda juba valmis.

Agas, kas olete ka mõtelnud sellele, et osa teie rühma poistest lugesid raama-

tuid, mis kirjeldasid neile elavais värves kaugeid randu, avarat vetevälja ja lõputut sinitaevast nende kohal. Kas olete ka mõtelnud sellele, et osa teie rühma poistest on lähenemas poisiea kõige kardetavamale ajajärgule — murdeeaale, kus otsitakse tegevust, tegevust. Kas olete mõtelnud ka sellele, et kõik oleneb vaid teist, poisi suurest sõbrast, millise tegevuse annate talle tema vaba aja kasutamiseks. Teadke, et poisid usaldavad teid. Ärgem kasutagem seda usaldust vääralt.

Olete vist lugenud ja sirvinud eksami- ja töökavu merirühmadele. Olete neid pidanud vahest liialt kaugele ulatuvaiks ja raskeiks poiste jaoks. Kuid laseme veelkordselt libiseda silmade eest mööda poisi, kes on jõudmas poisi muretuist päevist välja — noormehe-aastaisse. Kui säärasele poisist-noormehele pole midagi pakkuda — siis on too noormees meile kaduma läinud.

Igasse eesti kodusse

EESTI RAHVALEKSIKON

Ilmus 4. vihk. Jõuluks — 5. vihk.

Sisuks 96 lk. teksti umbes 2300 artikliga. 4 kriittahvli 1 värviline (Euroopa) kaart, kokku 102 lk., tekstis 3 tabelit, 43 joonist ja 28 pilti, lisaks kriittahvleil 15 pilti, kokku 86 illustratsiooni.

Eesti Rahvaleksikon kui kõige täielikum rahvaentsüklopeedia paneb entsüklopeedilise osa kõrval erilist rõhku sõnavaralisele ainekule — võõrsõnadele, uutele ja vähetuntud eesti sõnadele, oskussõnadele jne., nende eri vorme ja tähendusi esitades. Seega püütakse tuua kõike esijoones vajalikku.

Ühes ning ainukeses teoses.

Teos on silmapaistev esituste seletuste lihtsuselt ja selguselt, rikas selgitavaist joonistest, geograafilistest ja eriti kunsti piltidest.

Eesti Rahvaleksikon ilmub üldse 10 vihkus, igaüks vähemalt 100 lk., kokku üle 1000 lk. (üle 2000 veeru), u. 30.000 artiklit. Praegu on veel maksev soodustatud ettetellimishind: kohemaksetavas rahas kr. 9.—

Teost on võimalik ka osakaupa tasuda: iga vihu ilmumise ajaks kr. 1.50, kokku kümne vihu eest kr. 15.—

Tutvuge ER L-i ilmunud vihku dega ja Teie tellite selle teose kohe.

O-ü. „Noor-Eesti Kirjastus“ Tartus, G. Adolfi 8. Tel. 2-66.

Posti jooksev arve nr. 22-23.

Kodutütarde juhid olid Pärnus koos.

*Kodutütarde juhte
Pärnu õppepäeval.*

Kodutütarde Pärnumaa ringkonna rühmavanematele korraldati õppepäev ja vanematekogu koosolek 6. skp. Pärnus, KL Pärnumaa Maleva staabis.

Üle maakonna oli ilmunud ligi 60 noortejuhti.

Õppepäeva juhatas ringkonnavanem pr. M. Riismandel.

Noorte organiseerimise alal tuntud prl. L. Room pidas sisuka ja huvitava loengu „Rühma sissetulekute hankimise võimalusist ja lõkkeõhtute korraldamisest“. Pr. L. Toomingas andis tuumaka ülevaate „Rühma- ja salgatöö mitmekesistamisvõimalusist maal“, instr. E. Kopp-

pel puudutas aktuaalsemat küsimust noorte organiseerimise alal, kõneldes „Vanemate tüdrukute organiseerimisest“ ja „Rühma asjaajamise korraldamisest“.

Õppepäev lõppes vanematekogu koosolekuga, kus võeti vastu ringkonna järgmise aasta tegevuskava ja valiti uus sekretär, kelleks sai prl. E. Arro.

Ühistelegrammid saadeti Kodut. Vanemale S. Pruudenile ja endisele ringkonnavanemale S. Ots-Undre'le.

Nii suurearvulise osavõtuga tõendasid Pärnumaa kodutütarde juhid oma suurt huvi ja töötahet noorte organiseerimise alal.

Kui meie möödunud suve tööperioodil olime meremehed, tegeldes peamiselt sõudepaadiga, siis eeloleva talve tööperiood olgu ettevalmistajaks selles, et tuleval suvel võiksime nende poistega, kelledest eespool juttu oli, meremehed olla juba purjepaadiga tegeldes. Selleks on juba nüüd sügisel tarvis selgusele jõuda, kas ja kuidas avanevad võimalused purjepaadi omandamiseks. Korraldage rühmas mudel-purjepaadi valmistamise võistlused. Sellega saate endale uusi õppevahendeid ja kasvatate poistes huvi purjepaadi vastu. Kui see võistlus on viidud lõpule ja teil ühtlasi teada tuleva

suve kohta purjepaadi tarvitamise moodused, siis asuge vanemaile poistele navigatsiooniala kursuste korraldamisele. (Kava ilmub hiljem.) Neist kursustest lubage osa võtta ainult meripesakotka järgus ja kõrgemal olevaid juhte ja poisse. Ühtlasi nõudke neilt juhi omandusi, sest on ju merel eriti tähtis, et poiss oleks kõigiti kohane juhiks. Samal talveperioodil tuleb kindlasti korraldada võrgupunumise, -parandamise ja -hooldamise kursused. Neil kursustel leidku käsitlemist ja võetagu läbi kõigi meie rannikul ja sisevetes tarvitavate kalapüügiiristade kasutamine.

Üleriiklik Noorte Kotkaste fotovõistlus 1938.

Fotovõistlus korraldatakse Noorte Kotkaste Peastaabi poolt heade fotode valikuks noorkotkaliku tegevuse aladelt alljärgnevail võistlustingimustil:

1. Võistlusest võivad võtta osa kõik Noorte Kotkaste organisatsiooni liikmed vaatamata nende vanusele, kui nad ei ole elukutselt fotograafid.

2. Võistlusele esitatud fotodel peavad kõik noored kotkad olema korralikus noore kotka vormiriietuses.

3. Võistlusele esitatud fotod peavad olema pildistatud esitaja poolt isiklikult.

4. Fotod tulevad esitada Noorte Kotkaste Peastaabile hiljemalt 31. dets. s. a. Tallinna, Kaarli tn. 8, suuruses 9×12 või suuremana, kusjuures paberi valik on

esitaja otsustada. Esitatud auhinnata jäänud fotosid tagasi ei saadeta.

5. Foto tagumisele küljele tuleb märkida märgusõna ja sama märgusõnaga varustatud kinnine ümbrik lisada fotole kaasa.

6. Fotovõistluse hindamise komisjon hindab esitatud fotod nende ilu ja omapärasuse seisukohalt. Peastaabi poolt määratud hindamiskomisjoni ei või kuuluda isikud, kes ise võistlevad.

7. Võistlusel antakse välja kuni 5 esimest auhinda, kuni 5 teist auhinda ja kuni 10 kolmandat auhinda. Auhindade hulga määramine jääb hindamiskomisjoni otsustada.

Iga auhinnatud foto esitajale antakse välja ergutustasu fototarbeis ja materjalides võitja valiku järgi järgmiselt: I kohale tulijale kr. 8.— väärtuses, II kohale tulijale kr. 5.— väärtuses ja III kohale tulijale kr. 3.— väärtuses.

Ja kuidas on lood meretraditsioonidega? Olen kindel, et paljud merirühmad avavad ja lõpetavad oma koondused täpselt samaselt nagu kõik Noorte Kotkaste üksused kuskil sisemaal. Mina aga julgen ütelda, et see pole õige, veel enam, ta pole isegi lubatav. Kui tahame õiget merirühma vaimu, tööarmastust meritegevuse vastu, siis peame poistesse sisendama juba maast-madalast vanu meretraditsioone, lisandama aga neisse ka vanade eestlaste merekombeid. Samuti ei tohi meie unustada oma kodukoha rannakombeid. Tahan selle juures aga järgmine kord pikemalt sõna võtta.

Kas olete juba loonud oma rühma laulu? Ei aita ainult sellest, et õpetate poistele kõike lauldavat, vaid siin olgu

jällegi esikohal meremeestelaulud. Kuigi neist paljud pole tarvitamiskõlblikud noortele, siis katsuge ühiselt kogu rühmaga koos istudes luua tuttavale viisile uued sõnad. Näete peagi, et poisid hakkavad eriti just selliseid laule armastama ja laulma. On ju neis lauludes midagi neist endist. Ja kui merirühmad tuleva suve tööperioodil kokku tulevad (Harju Maleva korraldab kaunil Pedassaarel merirühmade laagri, millest kõiki merirühmi palutakse telkkonnaga osa võtma), siis on meil seal kergem leida ühist keelt ja üksteisest arusaamist.

Juba järgnevais „Kotka“ numbris püüan avaldada artikleid merirühmade töökorraldusest ühes selgitavate näpunäidetega üksikalade kohta.

Noored Kotkad kodumaa tundmaõppimisel.

Foto Ilmar Pung

Tartumaa/Saadjärve rühmast,

II koht NK Peastaabi fotovõistlustel 1937. a.

(Foto oleks väärinud I koht, kui oleks täidetud võistlusmääruste nõue vormirietuse kohta.)

8. Auhinnatud foto negatiiv (fotoplaat) tuleb saata Peastaabile hiljemalt üks kuu peale võistlustagajärgede avaldamist ajakirjas „Kotkas“, ühtlasi teatades, mida võitja ergutustasuna soovib saada.

Negatiivi tähtjaks esitamata jätmisel jääb ergutustasu välja andmata.

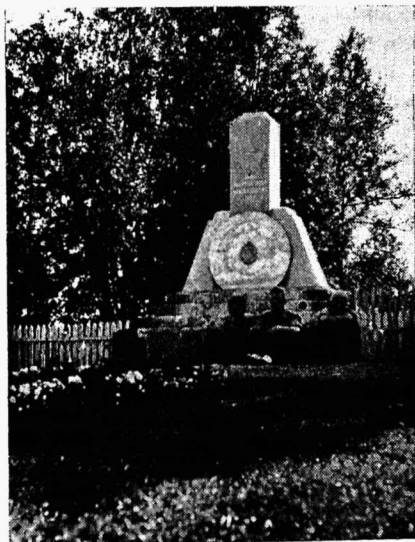
9. Auhinnatud fotod jäävad Noorte Kotkaste Peastaabi omanduseks ja tema võib neid avaldada trükis, paljundada ja kasutada pildina.

10. Peastaabi seisukohalt oleks soovitatav fotovõistlusele esitada pilte järgmistel teemadel: noorte kotkaste laagri üldvaade, noored kotkad kodumaa tundmaõppimisel, noored kotkad „Kotkakodus“, noored kotkad võidupühal 1938, noored kotkad töötamas, noored kotkad lõbutsemas. Kuid need teemad ei ole kohustuslikud, kuna auhindamisel võidakse fotod ka väljaspool loeteldud teemasid auhinnastada.

Tallinnas, 6. novembril 1938.

J. Teder

Noorte Kotkaste Peastaabi
Ü l e m.

Noored Kotkad kodumaa tundmaõppimisel.

Foto nk. Felix Mihkelson,
Tallinna / Tehnikumi rühmast.

III koht NK Peastaabi fotovõistlustel
1937. a.

(Pildi puuduseks on osaline ebaselgus, vorminõude ebatäpne täitmine ja gruppipildi ise.oom.)

NK Harju Maleva üldlaager 1939. a. suvel.

NK Harju Maleval on käimas eeltööd 1939. a. esimese maleva üldlaagri pidamiseks Pirita-Kosel, President K. Pätsi nimelise Vabaõhukooli ees. Laager on ette nähtud 14.—19. juunini.

Laager on arvestatud 600 osavõtjaga, kellele lisanduvad igast malevast külaliserühmad. Laagri vanemaks on Maleva vanem O. Suursööt, pealikuks nmag. V. Kulasalul.

Üleriigiline vanemate juhtide kursus.

NK Peastaabi korraldusel toimusid 30. ja 31. okt. s. a. Tallinnas salga- ja rühmapealikute kursuste juhtide õppepäevad. 29. okt. peeti malevate instruktorite erinõupidamis- ja õppepäev, kus viimisteldi iga instruktoriga ülesanded ja töökavad järgnevaiks õppepäevadeks.

Õppepäevade eesmärgiks oli tutvustada osavõtjaid praktiliste tundide, ettekannete ja arutluste kaudu — 1) salga- ja rühmapealikute kooli ainekäsitlemise meetodi ja õppevahenditega, — 2) täiendada kursustelaste oskusi ja teadmisi vastavaialaladel.

Õppepäeval käsitledavate alade ulatuse aluseks oli võetud „Salga- ja rühmapealikute koolide kava“ ja selle teostamiseks koostatud metoodilisi juhiseid.

Tegelikke harjutusi teostati eritundides gruppide kaupa: 1) rivi ja esinemise alal, 2) mudelite valmistamises ja ühenduste tegemises, 3) orienteerumises, soome kompassi käsitlemises, 4) signaliseerimises, 5) sõlmede ja spleisimise õppimiseks.

Piiratud aja tõttu oli võimalik anda vaid igal alal metoodilisi juhiseid ja näiteid, kuidas kursustelastele kohtadel peakisid teostama vastavate alade õpetamist. Oskuste tegelikuks harjutamiseks polnud aega, kuigi näis tungivat vajadust selle

järele.

Näitlike ettekannetena ja harjutustena käsitleti mitmeid küsimusi, nagu a) kasvatusliku taseme süvendamine, b) töö korraldamine rühma- ja rühmapealikute kursustel, c) rühma- ja rühmapealikute koostöö salga- ja rühmapealikutega, d) salga- ja rühmapealikute avatseremooniaid ja teisi otseseid näiteid mitmesuguste teemade käsitlemisest salga- ja rühmapealikute kursustel.

Töö viidi õppepäeval läbi samasuguste põhimõtete järgi, nagu seda kohtadel vastavate kursuste teostamisel tuleb teha. Nii olid jaotatud osavõtjad kahte rühma, need omakorda salkadeks, kus salga- ja rühmapealikute kaudu teostati vajalikud korraldused.

Peab märkima kiituseks kursustelaste kohta, et kogu tegevus liikus väga täpse korra järgi. Kui kohtadel saavutatakse samasugust täpsust, siis annab see hea tunnustuse distsipliini väarikast tasemest organisatsiooni juhtkonnas.

Tung õppepäevadele oli ootamatult suur. Nii tuli arvestatud 60 juhi asemel kokku 90 vanemat tegelikku tööjuhti. — Vanuse kohta on huvitav märkida, et alla 20 aasta oli 4 osavõtjat, üle 40 a. 9 osavõtjat, teised kõik selle vanuse vahemises aastais.

JUBA ILMUSKI

kõigi eesti poiste raamat

„Tarkusi noorkotkale“

128 lehekülge. Hind ainult

45 senti

Raha võib saada ka postmarkides. Tellimise aadr.: „Tarkusi noorkotkale“, Kaarli 8, Tallinn. Müügil ka kõigis malevate staapides.

Salga- ja rühmapealike kursuste juhid õppepäevadel, keskel NK Peastaabi ülem nmag. J. Tedersoo ja Peastaabi vanem instruktor nmag. K. Liping.

Et väga akuutselt päevakorral oli noorte kotkaste ja skautide ühinemisküsimus, oldi huvitatud ka selle kohta ligemate selgituste saamisest. Kui õppepäevade tegevust tuli jälgima noortejuhataja kol. Vellerind, paluti temal nende küsimuste kohta anda ülevaadet. — Sõnavõttud muutusid ülielavaks selles küsimuses, kuid olulist lahendust noortejuhataja poolt esitatud kavatsuste lahendamiseks ei olnud kuskilt ette näha.

Ühineti üksmeelsuses, keset kõige

ägedamat mõtetevahetust, minna õppepäevade töökava juurde tagasi, selles teadmises, et kohtadel tuleb tööd jätkata endises rahulikkuses ja sihikindluses.

Nende õppepäevade saavutuste vääratus seisneb kõige rohkem selles, et kõik seal õpitud teadmised ja oskused lähevad üle maa sadadele nooremaile juhtidele edasi, neile, kes otseselt rakendavad saadud teadmisi ja oskusi salkades ja rühmades elavaks tööks ja tegevuseks.

Märkmeid Eesti Skautide Maleva aastakoosolekust.

30. ja 31. okt. s. a. toimus Tapal Eesti Skautide Maleva 12. aastakoosolek, kuhu oli kogunenud üle riigi ligi 500-pealine skaudipere. Kahe päeva jooksul peeti rida koosolekuid, kus kuulati ära aruanded malevaist ja arutati tulevikukavasid.

Koosolekust võttis osa ka HM Noorsoo- ja Vabaharidustöö Osak. direktor kol. J. Vellerind, kes lähemalt puudutas skautide ja noorte kotkaste ühinemise küsimust. Kuna välismaises läbikäimises mõlemad org-id kuuluvad ühisesse koondisse „The Estonian Boy-Scouts Union“, siis oleks loomulik, et mõlemad organisatsioonid ka sisemaal läheneksid üksteisele ja rakendusid ühisele tööle.

Järgnevail koosolekuil asuti seisukohale, et ühinemine võib ainult siis kõne alla tulla, kui: 1) noored kotkad lahku-

sid Kaitseliidu juurest, 2) noored kotkad loobuksid oma senisest nimetusest, 3) luuakse sihtasutus, mis juhiks ja valitses senistest skautidest ja noortest kotkastest moodustatavat uut organisatsiooni.

Huvitav on märkida, et Tapa koosolekul otsustasid skaudid pidada 1940. a. Eesti skautide suurlaagri, millest kutsutakse osa võtma ka noored kotkad. Teatavasti otsustati käesoleva aasta suvel Noorte Kotkaste vanemate juhtide päevadel Võrus korraldada 1940. a. ka noorte kotkaste II üldlaager. Kuna mõlemad laagrid langevad ajaliselt peaaegu ühte (enne Soomes peetavat olümpiaadi), oleks otstarbekohasem korraldada üks ühine laager. Vahest jõuame kord ometi nii kaugele, et korraldatakse ka midagi ühiselt ja nimetatakse seda ka ühisettevõtteks.

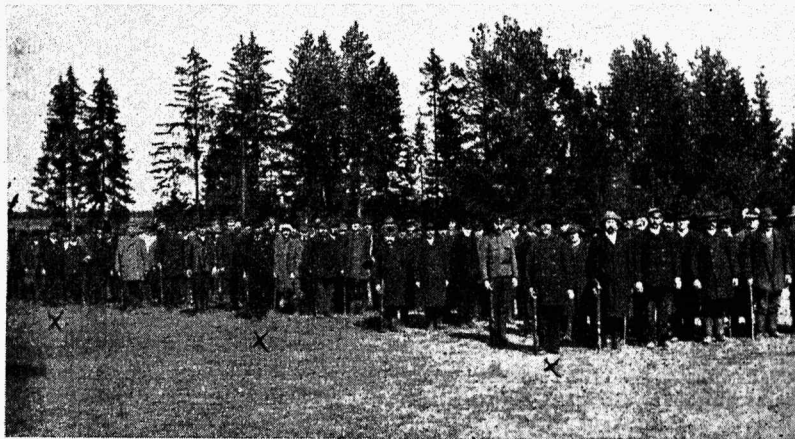
Kaitseliit 20-aastane.

Erukonradmiral Joh. Pitka,
Omakaitse ja Kaitse Liidu looja

11. novembril s. a. täitus 20 aastat päevast, mil esimest korda vaba Eesti nimel üles astus *Kaitseliit*. Saksa okupatsiooniväed olid adm. J. Pitka algatusel loodud „*Omakaitse*” sundi-

nud tegutsema pörandi all. Vaatamata valjule ähvardusele ja keelule tegutsesid salajased *Omakaitse* grupid üle terve maa.

Kui 1918. a. sügisel Saksa okupatsi-

Kaitseliit 1919. a.

oonivõimude siinolek muutus ainult päevade küsimuseks, astus 11. nov. hommikul esimest korda avalikult kokku Eesti Ajutine Valitsus. Kaaluti Narva tagant esilekerkinud hädaohtu ja otsustati asuda relvastatud jõudude organiseerimisele, et kaitsta sakslaste poolt paljaksriisitud kaitseta maad. Kindral E. Pödderile tehti ülesandeks senised salajased Omakaitse salgad ja Bürgerwehr'i eestlastest koosnevad rühmad ümber organiseerida reaalseks relvastatud jõuks.

Sama päeva õhtul peeti koosolek, kus Bürgerwehr'i rühmad ja Omakaitse likvideeriti. Uue organisatsioonina astus asemele Eesti Kaitse Liit.

Sõja algamisel enamlastega võtsid Kaitseliidu salgad vastu esimesed löögid, kuna tagalas korraldati regulaarvägesid.

Peale Vabadussõda tegutseti edasi kütirühmadena.

1924. a. reorganiseeriti Kaitseliit. Sellest ajast peale on Kaitseliit kasvanud pidevalt. Kaitseliidu suurde perre astuvad juurde Naiskodukaitse, Noorte Kotkaste ja Kodutütarde eriorganisatsioonid, nii et tänapäeval tuleb Kaitseliidu ümber koondunud kodani-

Kindralmajor E. Pöder, esimene Kaitseliidu ülem

ke arvu lugeda 100000-pealiseks vabatahtlikult kodukaitseks rakendunud kodanikkude koguks.

Noorte Kotkaste Alatskivi rühma orkester. Keskel orkestrijuhk A. Aarma.

*Kindralmajor J. Orasmaa,
Kaitseliidu ülem.*

Kaitseliit on arenenud tugevaks ja mõjuvaks riigikaitse teguriks, kuid ühtlasi on Kaitseliit suutnud meie sisemises korrastustöös ja arengus jõuda vägagi märkimisväärsete saavutusteni. Nimetagem neist ainult meie laskespordi maailmaklassini arendamist, suusaspordi rahva hulka viimist,

noorsoo organiseerimist, võidupüha tähistamist jm. Kõigil neil aladel oleksime praegu märksa algelisemal astmel, kui Kaitseliit oma korraldavat kätt poleks külge pannud.

Senises suunas, ühises meeles ühise perena, jõuame veel suuremate saavutusteni.

Koolide mandoliiniorkestritele

soovitab parimas kvaliteedis oma tööstusest
MANDOLIINISID, PICCOLO-MANDOLIINISID,
MANDOOLASID, CELLO-MANDOLIINISID,
KONTRA-MANDOLIINISID, üksikult ja hulgaviisi.

ED. UUDEL'I muusikariistade tööstus ja äri
Raekoja tän. 4 Tartus.

Palun teada, missuguseid inglisisaksa-, vene- ja prantsuskeelseid ajakirju on soovitatav tellida tutvumiseks skautliku kasvatusviisiga ja materjali saamiseks rühma tegevuse mitmekesistamiseks. Kui võimalik, palun juurde lisada tellimishind ja tellimismoodus.

R. N.

Välismaistest ajakirjadest sellel alal oleks tuntumaid:

Inglisekeelseist:

„The Scouter“ — Inglise skaudijuhide ajakiri. Osutub parimaks selletao-

liste hulgas, andes näpunäiteid, juhiseid, kavu, uuendusi, nalju, mänge jne. Ilmub 40-leheküljelisena üks kord kuus.

„Scouting“ — Ameerika skaudijuhide ajakiri. Evib samasugust tähtsust Ameerika skaudijuhtidele nagu „The Scouter“ inglastele. Erineb aga teemade ja sisu käsituselt. Ilmub ca 36-leheküljelisena üks kord kuus.

„The Scout“ — Inglise skautide ajakiri. Mõeldud otseselt poistele, kuid materjali allikana ka juhtidele suure väärtusega. Ilmub kord nädalas.

„Boys' Life“ — Ameerika skautide ajakiri.

„Jamboree“ — Ülemaailmse Skautide Liidu häälekandja, Ilmub 4 korda aastas.

Saksakeelseist:

„Unsere Fahne“ — Hitleri-noorte ajakiri. Ilmub kord kuus.

Haridusministeeriumi pedagoogiline ajakiri

„EESTI KOOL“

ilmub ka 1939. a. 10 korda aastas, iga kuu üks vihik, välja arvatud juuni- ja juulikuu. Iga vihik sisaldab vähemalt 64 lehekülge kirjutisi ja pilte pedagoogiliste ja teiste kultuuriliste küsimuste kohta kui ka ilmunud raamatute arvustusi ja teateid hariduselust meil ja mujal.

„EESTI KOOL“

toimetusse kuuluvad vastutav toimetaja V. Altoa, toimetuse liikmed: J. Aavik, J. Grüntal, A. Kurvits, V. Päts ning J. Vellerind ja toimetaja K. Ollik. Toimetuse asukoht on Haridusministeeriumis, tuba nr. 18, telefon 476-67 (Tallinn, Tõnismägi 11).

Tellimishind on aastas 3 krooni, poolaastas 1 kr. 50 s., välismaale 4 krooni aastas.

Tellimisi võtab vastu toimetus ja iga postiasutis.

„Božamvii“ — Vene pioneeride juh-
tide ajakiri.

Prantsuskeelsete vastavasisuliste aja-
kirjade kohta puuduvad andmed.

Tellimishinna ja tellimismooduse as-
jus soovime pöörduda ajakirjanduse
kesklao „Pressa“ (Rüütli 11, Tartu) või
„Postimehe“ raamatukaupl. (Suurturg
16, Tartu) poole, kes mõlemad tegele-
vad välisajakirjade tellimisega.

K. N. L ä ä n e m a a l t. Kutsevaliku
asjus soovime pöörduda Kutsevaliku
Nõuande Büroo poole. Aadress: Kompa-
nii 3, Tartu. Tavaline nõuanne kõigile
on tasuta. Kuna nõuküsijate järjekord
võrdlemisi suur, siis pöörduge kirjalikult
Büroo poole (vastuseks mark ligi lisada)
järelepärimisega, millal Bürool oleks või-
malik Teid vastu võtta.

Väljaandja: NK. Peastaap. Vastutav toimetaja: G. Reial.

Toimetuse nõukogu: kol.-ltm. P. Asmus, prof. E. Ein, prof. J. Köpp, koolide inspektor
J. Lang, V. Neggo, prof. A. Piip ja kol. A. Traksmäe.

Toimetus: H. Treial (peatoimetaja), noortemagistrid R. Lahi (tegevtoimetaja), V. Hiir,
K. Liping, A. Ohaka ja E. Tarn.

Toimetus-talitus: Tartus, Võidu 10, tuba 16, tel. 17-44.

Tellimishind: aastas kr. 1.50, 6 k. — kr. 0.80, 3 k. — kr. 0.40. Üksiknumber 15 senti.

Ajakiri ilmub 12 korda aastas.

Posti jooksev arve nr. 2133.

Kaitsemalevlastele, Noorkotkastele

täielikumas valikus

vormi-, ülikonna- ja plusiriet, kaitsevärvi diagonaal-riiet, kandi-
ja voodriiet, veekindlat present-, telgi- ja ranitsariiet.
Kummi- ja present-vihmamantleid, valmis presente jne.

Suur valmis-üliriiete eriosakond

FIRMA **M. JÄNIES**

TARTUS, KAUBAHOOV 8-9-10-11-12 KÕNETRAAT 5-91